

"TRỌC PHÚ KIẾN THỨC"

Phân tích hiện tượng truyền thông độc đáo
sử dụng kỹ thuật lắng nghe dữ liệu xã hội và
phân tích ngữ nghĩa
(19/9-25/9)

OUTLINE

1. Bối cảnh sự kiện
2. Phân tích sản phẩm truyền thông
3. Phân tích sắc thái dư luận
4. Kỹ thuật truyền thông
5. Vì sao trend này khác biệt?
6. Đánh giá tác động đến thương hiệu

WHY: VÌ SAO CHUYỆN NÀY ĐÁNG BÀN?

- Hiện tượng hiếm hoi trong giai đoạn bão hòa của Facebook, quy tụ được tiếng nói của đông đảo người có ảnh hưởng trên mạng.
- Liên quan đến trường Đại học Fulbright Việt Nam - một trường đại học ở vị trí quan trọng trong mục tiêu khai phóng giáo dục.
- Sức ảnh hưởng lớn lên cộng đồng học thuật và trí thức.
- Có nhiều chi tiết có giá trị kinh nghiệm cho người làm truyền thông.

WHAT: CHUYỆN GÌ XẢY RA

Nhà báo Đinh Đức Hoàng phát biểu trước sinh viên trong lễ khai giảng niên khóa 2022-2026 của khối đại học, trường Đại học Fulbright Việt Nam. Buổi lễ được phát sóng trực tiếp trên Facebook của trường.

Bài viết viral.

Sau 3 ngày, có hơn 11 nghìn lượt like, hơn 200 comments và hơn 5000 lượt share

Dư luận xuất hiện nhiều luồng tranh cãi

Đinh Đức Hoàng

19 September at 10:30 · 🌐

Một trọc phú kiến thức

(bài nói chuyện tại Lễ khai giảng Đại học Fulbright, tháng 9/2022)

Trong lá thư mời của chủ tịch Đại học Fulbright Đàm Bích Thủy gửi cho tôi để dự lễ khai giảng năm nay, chủ đề được nêu ra là: Phá vỡ những khuôn mẫu và kiến tạo thế giới theo cách của bạn.... See more

SẢN PHẨM TRUYỀN THÔNG

- Dài **3479** chữ.
- Đăng 10h30 sáng ngày 19/9/2022.
- Đăng kèm ảnh chụp nhân vật trước background có logo.

Tóm tắt nội dung:

- Phê phán lối học vẹt, đọc nhiều sách vở mà không hiểu, hay khoe kiến thức (những người này được gọi là trọc phú kiến thức).
- Đề cao “tri thức nguyên bản” - những thứ xuất phát từ kinh nghiệm tự thân.

ĐÁNH GIÁ MỨC ĐỘ DỄ HIỂU: 5/10

11 tên riêng nổi tiếng

Fulbright
Đàm Bích Thủy
Friedrich Nietzsche
Marx
Thích ca
Kant
Michael Moore
Adam McKay
Noam Chomsky
Philip Kotler
David Ogilvy

9 danh từ khó hiểu được ngay

Bildungsphilister
Tư bản luận
Kinh Tăng chi bộ
Đạo đức học
Zarathustra đã nói như thế
Phố Wall sụp đổ năm 2008
Mercedes dòng S
Tì kheo
Tâm tư thế giới

Câu chuyện gần gũi

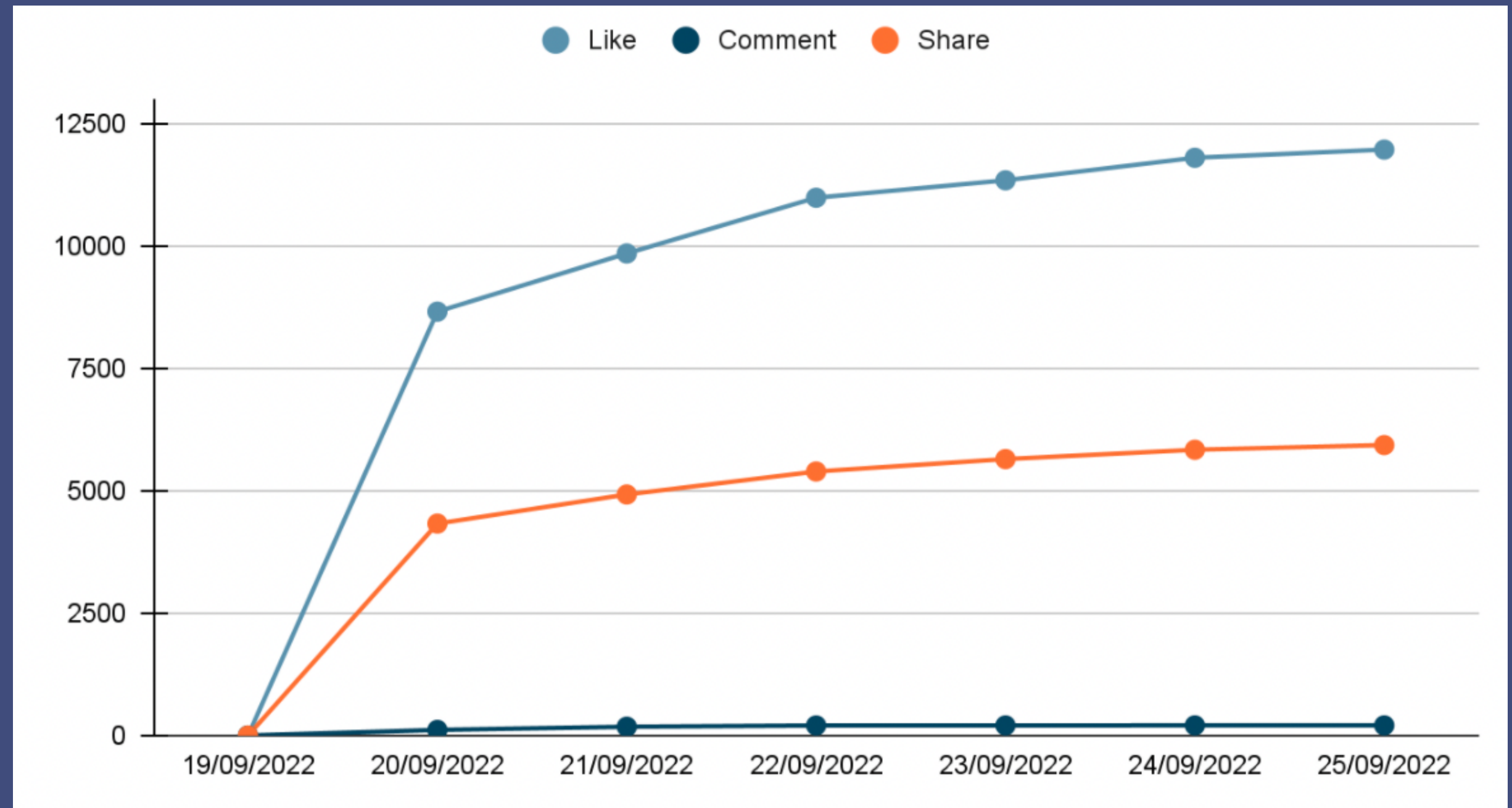
bạn gái cũ
việc học
chị bán ốc
bác sửa xe
thời sinh viên

HƠN 5000 LƯỢT SHARE SAU 3 NGÀY

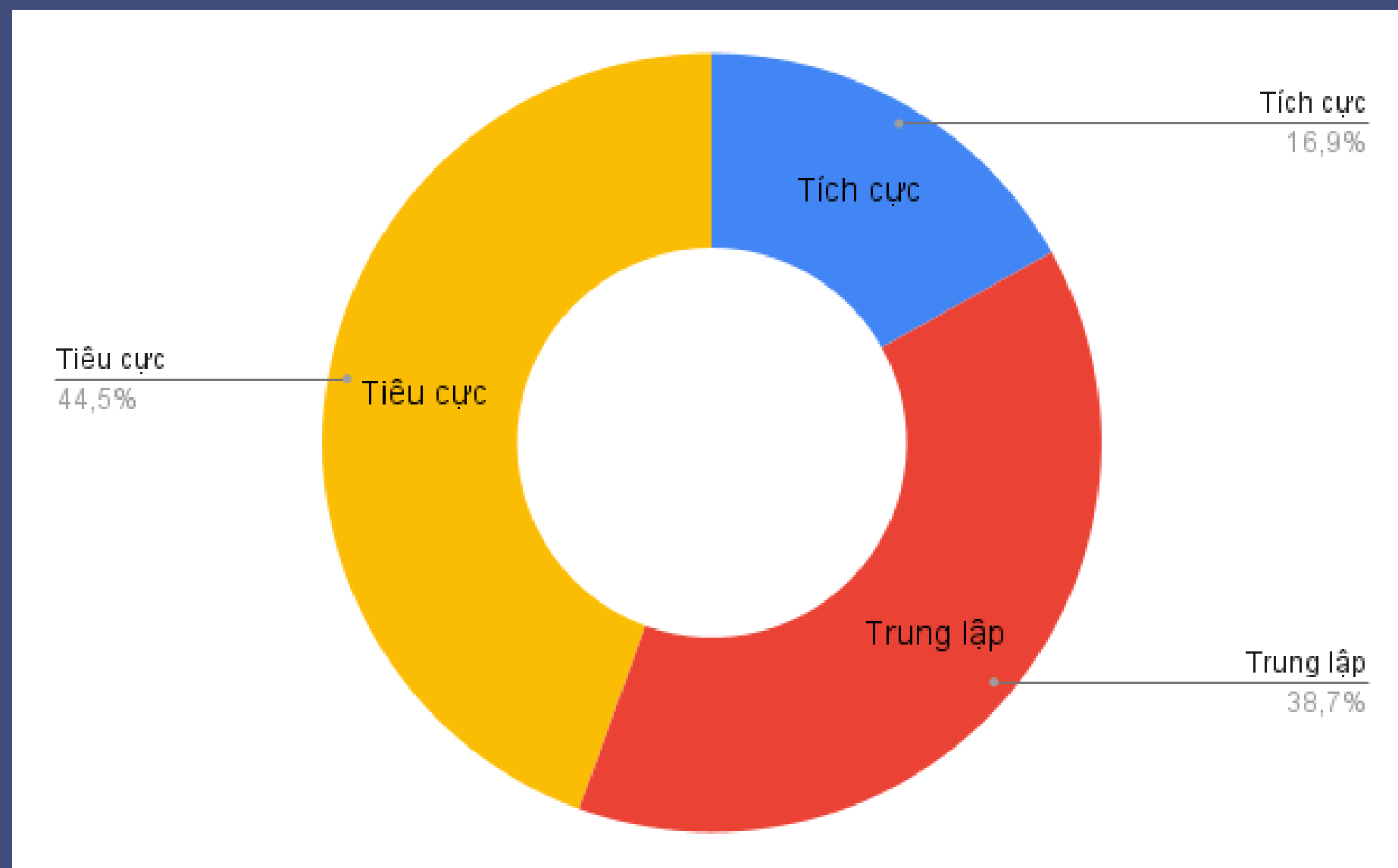
Lượt like và share tăng nhanh. Số lượt share vượt mốc 5000 sau 3 ngày.

Lượng comment thấp, do các nguyên nhân

- Tác giả khóa chế độ comment.
- Người dùng có xu hướng kéo cuộc thảo luận về không gian của họ.

PHẦN LỚN CÁC BÀI BÌNH LUẬN MANG SẮC THÁI TIÊU CỰC

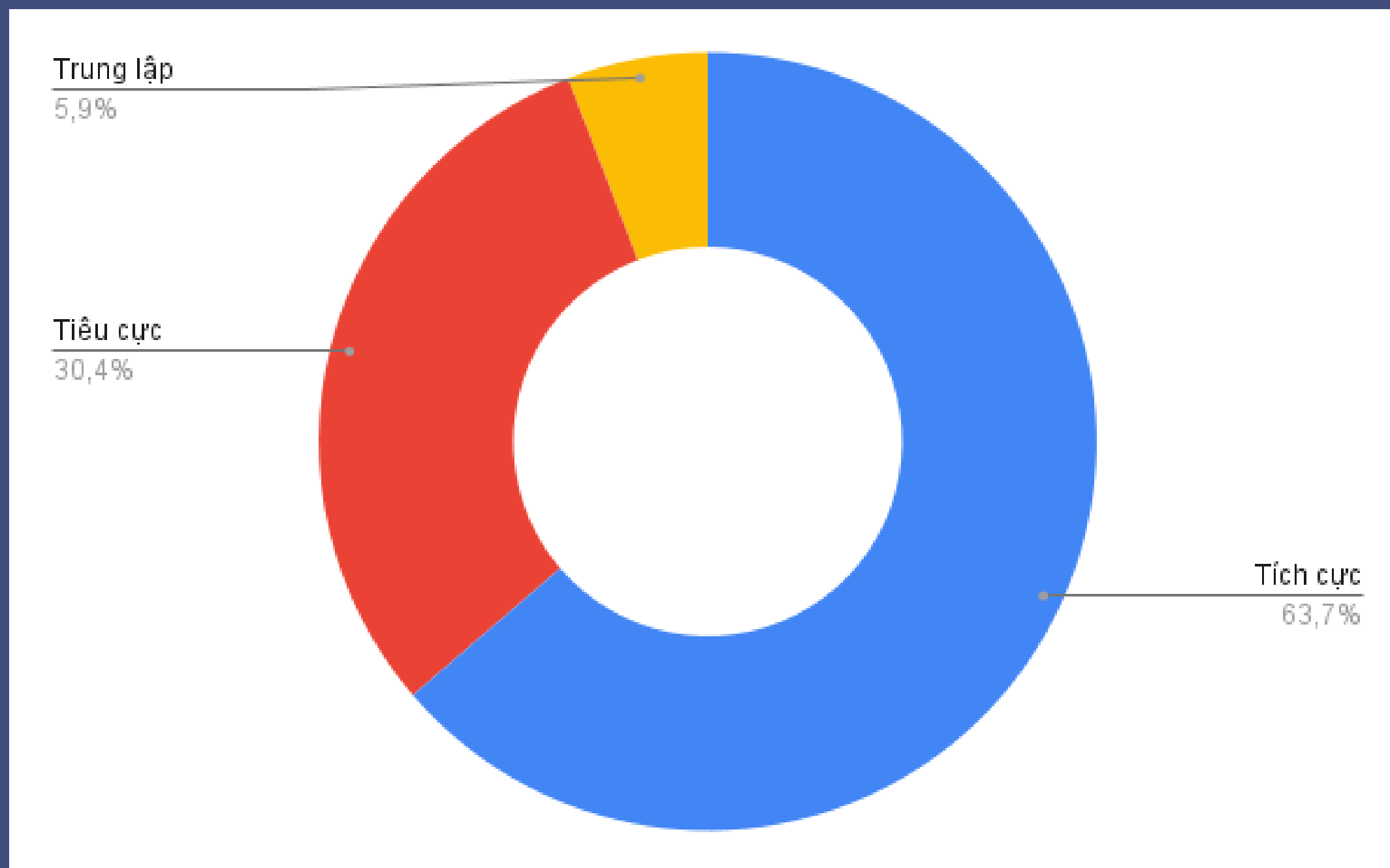
Mẫu: 586

Quét ngẫu nhiên các bài bình luận trên Facebook từ 19-23/9/2022 theo các từ khóa: trợ phú kiến thức, hoàng hồi hận, tâm tư thế giới, fulbright.

Quy ước sắc thái:

- Tiêu cực: Phản đối nội dung, chê nội dung, chê tác giả, đánh giá thấp.
- Tích cực: Đồng ý nội dung, khen ngợi.
- Trung lập: Hai bên đều đúng, share bài viết trung lập.

NHỮNG DỰ LUẬN ỦNG HỘ VẪN CHIẾM ĐA SỐ

Chúng tôi đánh giá quan điểm dựa trên hành vi chia sẻ (share) nội dung. Trong đó:

- Tích cực: Chia sẻ nội dung gốc (5000) và chia sẻ các bài bình luận tích cực.
- Tiêu cực: Lướt chia sẻ các bài bình luận mang sắc thái tiêu cực trong top 10 bài tương tác cao nhất.
- Trung lập: Lướt chia sẻ các bài viết trung lập trong top 10 bài tương tác cao nhất.

Dữ liệu cập nhật đến ngày 23/9

ĐIỂM KHÁC BIỆT SO VỚI CÁC TREND KHÁC

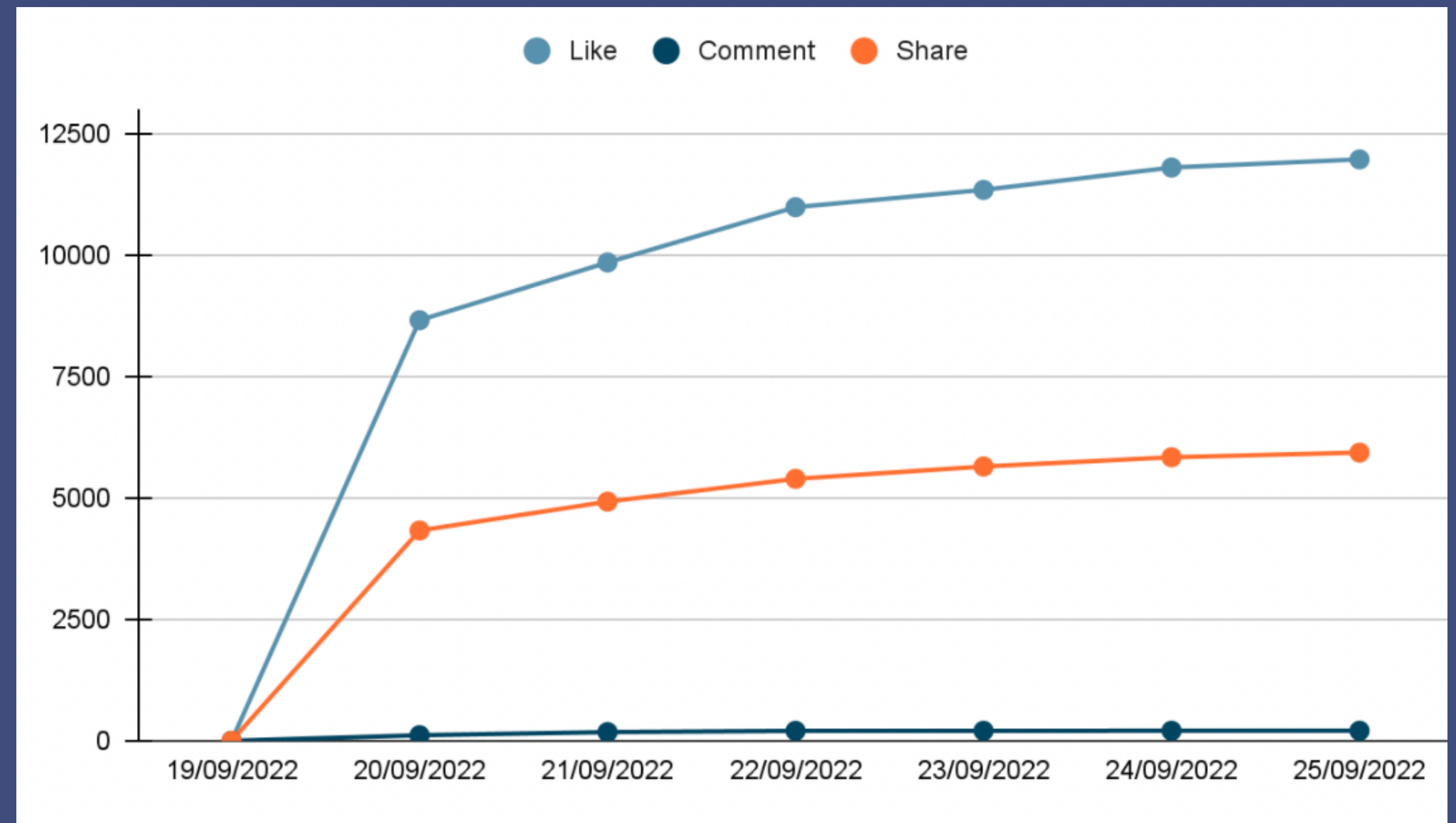
Theo quan sát của chúng tôi, có 5 điểm khiến cho hiện tượng này trở nên cá biệt:

1. Nội dung có hiệu quả truyền thông vượt trội (over-performed content).
2. Tối thiểu 5 làn sóng dư luận có chiều khác nhau.
3. Độ dài hiện tượng kéo dài cả tuần.
4. Độ dài trung bình bài viết phản biện lẫn ủng hộ và comment cao đột biến.
5. Chưa xuất hiện sự giễu nhại (meme).

1 - HIỆU QUẢ VƯỢT TRỘI (OVER-PERFORMED CONTENT)

~12000 likes : ~6000 share

Tỷ lệ (2 like:1 share) vượt rất xa tỷ lệ thông thường của nội dung hiệu quả cao trên Facebook (**10 like : 1 share**).

2 - CÓ ÍT NHẤT 5 LÀN SÓNG DƯ LUẬN KHÁC NHAU (SO VỚI TRUNG BÌNH 2-3 LẦN SÓNG)

3 - ĐỘ DÀI HIỆN TƯỢNG THẢO LUẬN KÉO DÀI CẢ TUẦN (SO VỚI MỨC TRUNG BÌNH 2,5-3 NGÀY TRUNG BÌNH)

- Bài viết dài, nhiều trích dẫn và từ khóa xa lạ với đại chúng -> cần thời gian để đọc, kiểm tra, đánh giá.
- Bài viết tấn công vào bản sắc của một nhóm người -> cần thời gian để đánh giá (1) có động chạm đến mình không và (2) có cần lên tiếng không.

NGÀY KHAI TRƯỜNG
KINH TĂNG CHI BỘ ĐÌNH ĐỨC HOÀNG
FULBRIGHT TRỌC PHÚ KIẾN THỨC
TÂM TƯ THỂ GIỚI
ĐỨC FRIEDRICH NIETZSCHE
HOÀNG HỘI HẬN

4 - ĐỘ DÀI TRUNG BÌNH CỦA BÀI VIẾT VÀ BÌNH LUẬN CAO

- So với các trend khác và so với bài viết trung bình của chính tác giả đó
- Tỷ lệ bài viết có độ dài hơn 300 chữ ở mức cao trong số lượng mẫu quét (~30%)

"Công nghệ và tin tức
con người tiếp xúc
hết. Tuy nhiên, n
gia tăng chủ ngh
ái kỷ, thứ đã làm
về bất kỳ vấn đề
thứ, chỉ cần dạo
mạng xã hội là n
khởi tin rằng mìn
các giáo sư, bác
các ý kiến, ngay
phải được xem x
bất kỳ tuyên bố
như là "chủ nghĩ
việc thông tin ng
chủ thay vì tạo r
ra đội quân bao
giận dữ, thì nhau
những "kiến thức
bình thường tin
thân các thể chế
nghĩa dân túy ho
xấu nhất là sự k

"Công nghệ và trình độ học vấn ngày càng cao đã giúp con người tiếp xúc được với nhiều thông tin hơn bao giờ hết. Tuy nhiên, những thành tựu này cũng đã góp phần gia tăng chủ nghĩa quân bình trí tuệ lệch lạc và đậm chất ái kỷ, thứ đã làm tê liệt các cuộc tranh luận có hiểu biết về bất kỳ vấn đề nào. Ngày nay, người ta biết hết mọi thứ, chỉ cần dạo qua các web hay tham gia vài trang mạng xã hội là những công dân bình thường đã khắp khởi tin rằng mình có trình độ tri thức ngang bằng với các giáo sư, bác sĩ hay nhà ngoại giao thứ thiệt. Tất cả các ý kiến, ngay cả những điều vô lý nhất, đều đòi hỏi phải được xem xét một cách nghiêm túc như nhau, và bất kỳ tuyên bố nào đi ngược lại đều bị bác bỏ và xem như là "chủ nghĩa tin hoa phi dân chủ"... Nghịch lý thay việc thông tin ngày càng được phổ biến một cách dân chủ thay vì tạo ra một công chúng có học thức thì lại tạo ra đội quân bao gồm những công dân thiếu thông tin và giận dữ, thì nhau tố cáo và lên án thành tựu trí tuệ, những "kiến thức đã được công nhận". Khi các công dân bình thường tin rằng không ai giỏi hơn ai hết, thì bản thân các thể chế dân chủ có nguy cơ rơi vào tay chủ nghĩa dân túy hoặc chế độ kỹ trị, hoặc trong trường hợp xấu nhất là sự kết hợp cả hai". ---- Copy and paste từ "Cái chết của giới chuyên gia".

Thích 1 tuần

28

Thích 1 tuần

28

5 - CHƯA XUẤT HIỆN MEME

Sau **96 tiếng** chưa xuất hiện meme (ảnh chế) có tương tác đủ lớn về chủ đề này, lý do có thể là:

1. Đối tượng tương tác có độ tuổi trung bình cao, hiện tượng không reach đến cộng đồng giải trí trẻ, nơi meme là chủ đạo.
2. Chủ đề: Chủ đề tri thức và sự học được coi là nghiêm túc so với các hiện tượng khác.
3. Trend chưa chấm dứt: Lượng tương tác ở các làn sóng vẫn tiếp tục tăng.
4. Trí thức không/chưa có thói quen tự giễu cợt bản thân.

AI NHIỀU LIKE NHẤT?

Độ dài trung bình: **1293 chữ**

Tương tác tính đến ngày 23/09/2022

User	Tổng tương tác	Sắc thái chung	Thời gian đăng bài	Độ dài văn bản (từ)
<u>Anh Pham (Gau)</u>	4007	Phản đối quan điểm, chê lựa chọn	18:12 - 22/09/2022	859
<u>Thái Hạo</u>	2896	Phản đối quan điểm	10:12 - 20/9/2022	1397
<u>Nguyen Thao (Mượt)</u>	2800	Khen	9:36 - 21/09/2022	342
<u>Hoa Dinh</u>	2547	Bài quảng cáo mượn từ khóa	21:06 - 21/09/2022	382
<u>Hà Thanh Vân</u>	2472	Chê	19:04 - 20/09/2022	5306
<u>Phạm Lan Phương</u>	1915	Chê, nói sang chuyện khác	13:59 -20/09/2022	2525
<u>Chau Thi Huyen Nguyen</u>	1880	Trung lập	9:32 - 22/09/2022	488
<u>Tan Trung Nguyen Quoc</u>	1700	Chê tư cách tác giả	23:17 - 20/09/2022	189
<u>Pham Gia Hien</u>	1484	Ủng hộ	23:36 - 20/09/2022	452
<u>Dương Quốc Chính</u>	1468	Phản đối	15:00 -21/09/2022	991

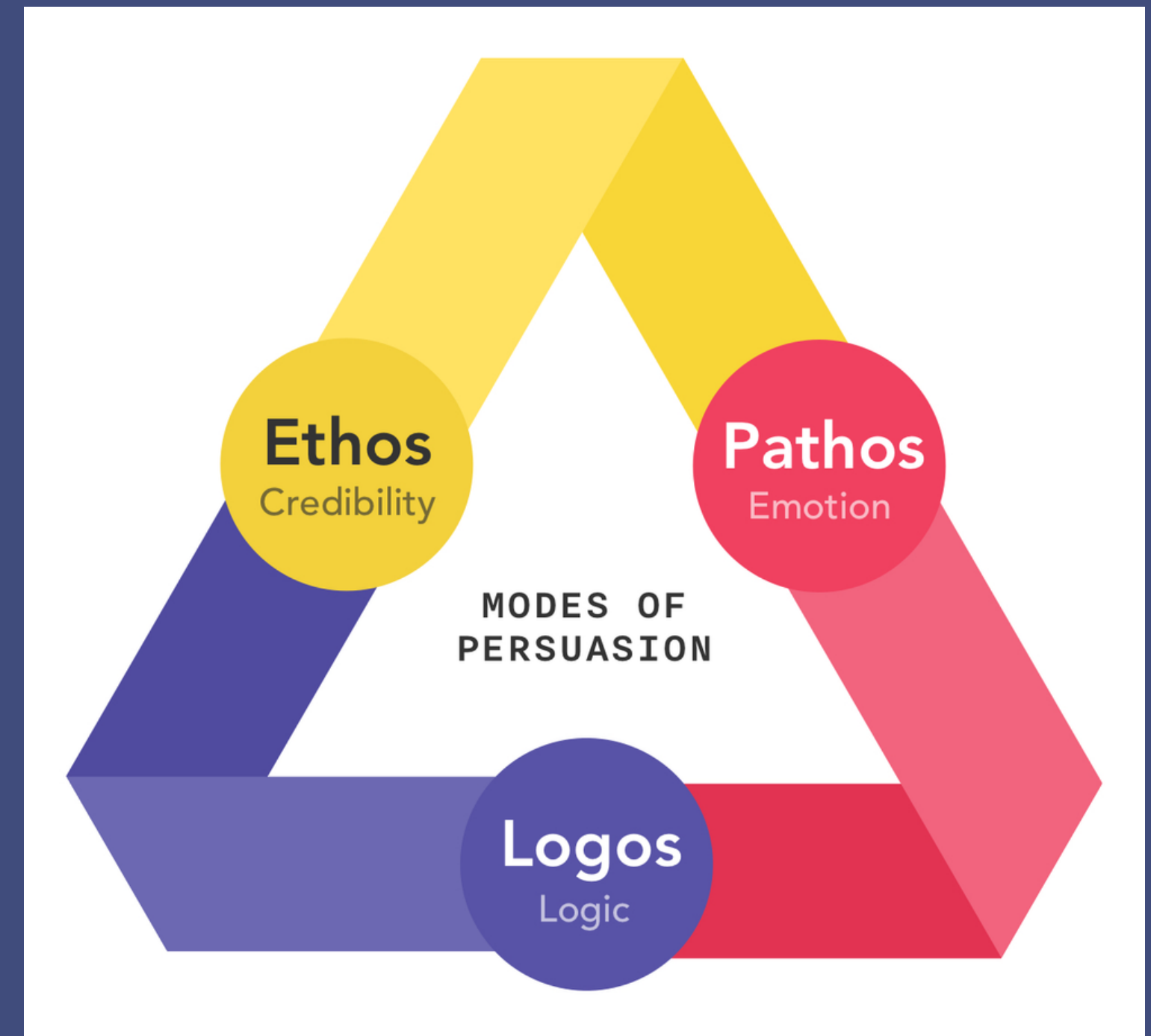
KỸ THUẬT TRUYỀN THÔNG

Đây là bài viết thuyết phục sử dụng kỹ thuật kể chuyện kinh điển:

Logos - Chia toàn bộ độc giả thành hai nhóm đối lập.
Kỹ thuật này không mới, nhưng chưa bao giờ thất bại: *ăn thịt chó và không, nữ quyền và nam quyền, ủng hộ Trump và không, v.v*

Pathos - Sử dụng câu chuyện cá nhân để kết nối tính riêng tư (*hầu như những độc giả của bài viết ai cũng có phức cảm với người yêu cũ*).

Ethos - Mượn lời của nhà tư tưởng lớn (Nietzsche, Đức Phật) để diễn giải.

VÌ SAO GIỚI TRÍ THỨC BỊ THÚC GIỤC THAM GIA VÀO CUỘC THẢO LUẬN?

Share: Trí thức là một thứ nội dung để “mặc” (wearable content) - người ta có xu hướng thể hiện quan điểm cá nhân bằng cách share bài viết của người khác. Bằng việc share, người share muốn khẳng định mình thuộc nhóm được khen, không phải thuộc nhóm bị chê.

Đụng chạm đến identity (bản sắc) của nhóm trí thức (điều đã khiến hiện tượng này khác các trào lưu đời sống khác: ngoại tình, lừa đảo, showbiz...).

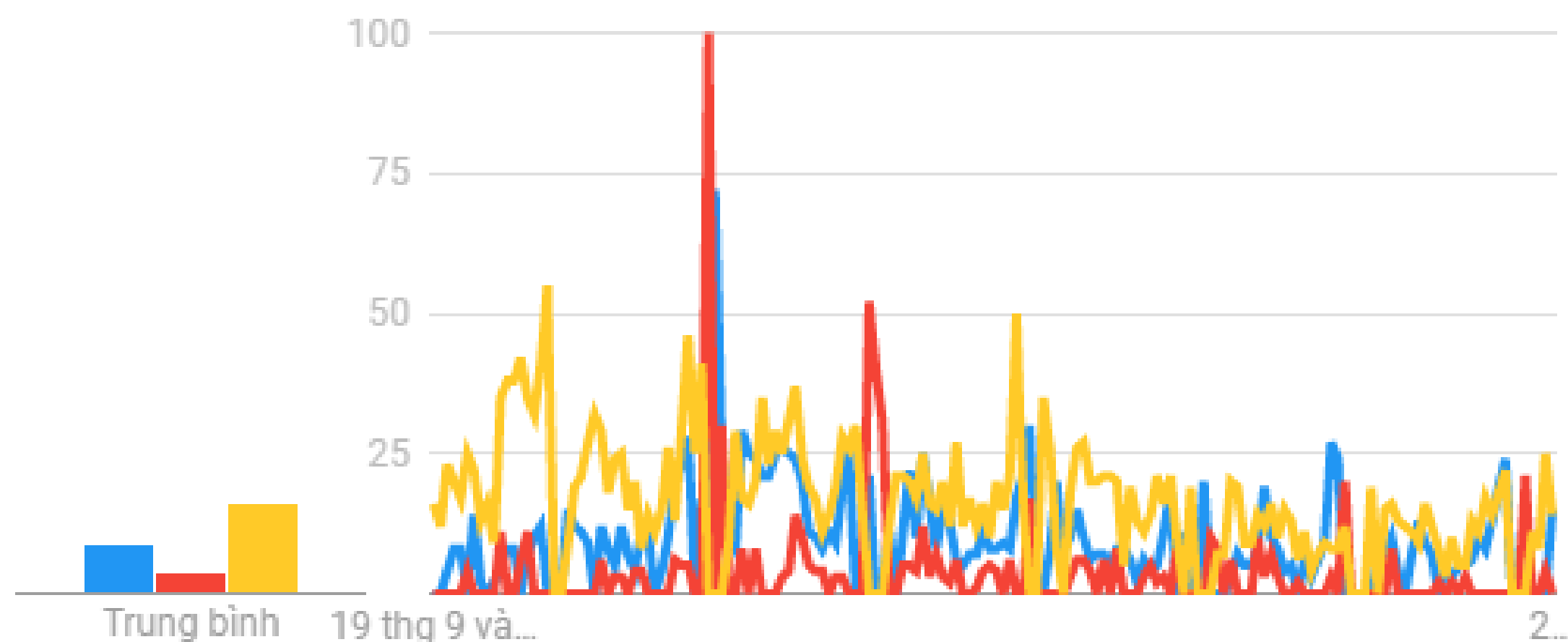
Bức ảnh đi kèm chụp lại khoảnh khắc tác giả đang phát biểu tại trường với backdrop và logo nổi bật có thể đã tạo ra tác động thị giác mạnh khi Đinh Đức Hoàng và Fulbright được đặt cạnh nhau. (Tại sao lại chọn anh ta?)

ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG ĐẾN THƯƠNG HIỆU

Google Trends cho thấy lượng tìm kiếm từ khóa của hai chủ thể chính tăng đột biến trong thời gian hiện tượng này.

● đình đức hoàng ● hoàng hồi hận ● fulbright

THƯƠNG HIỆU CỦA ĐẠI HỌC FULBRIGHT VIỆT NAM

Hiệu quả về độ phủ là rõ ràng, nhưng hiệu quả tác động thì cần xem xét.

Chữ “Fulbright” xuất hiện 237 lần trong số 586 bài viết thuộc mẫu khảo sát (40%). 3 bài viết trong top 10 đánh giá lựa chọn khách mời, 2 trong số đó dùng logo trường để bình luận thay vì hình ảnh của tác giả/bài viết.

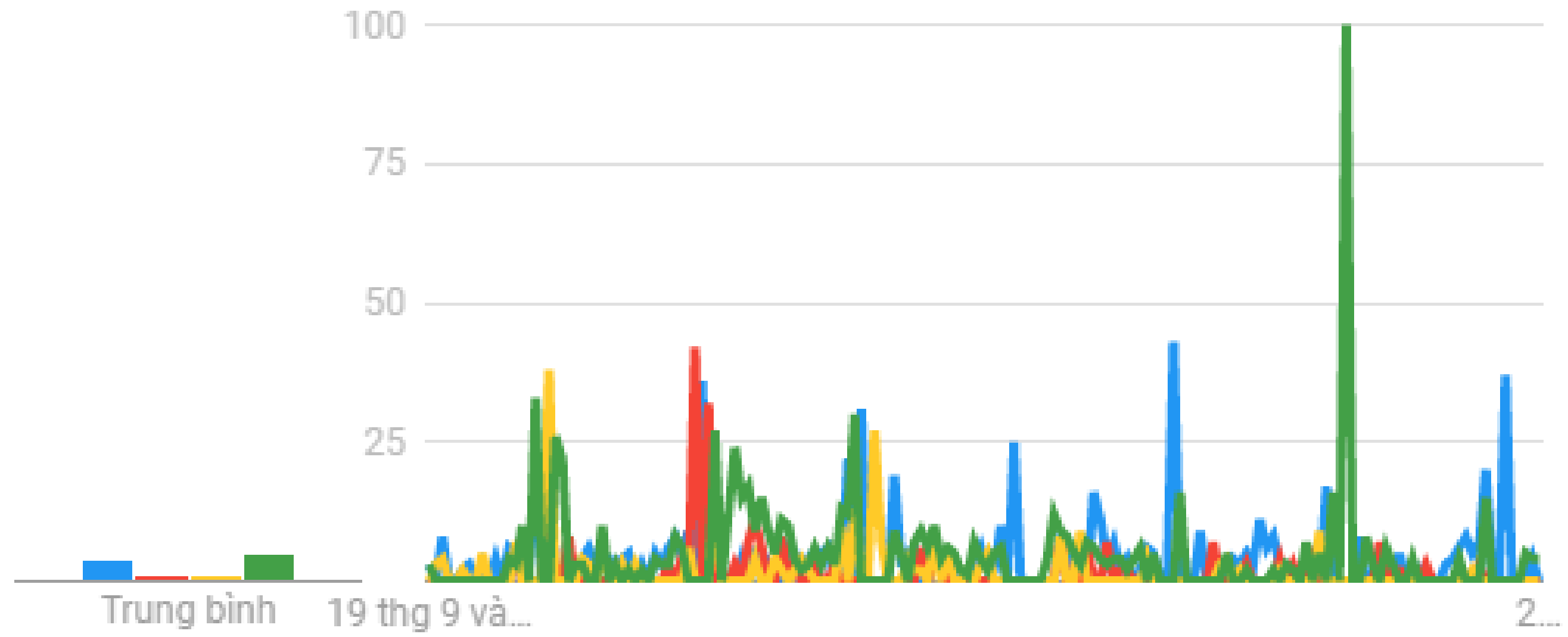
Các bài viết mang sắc thái tiêu cực cho rằng đây là một lựa chọn ảnh hưởng tới thương hiệu.

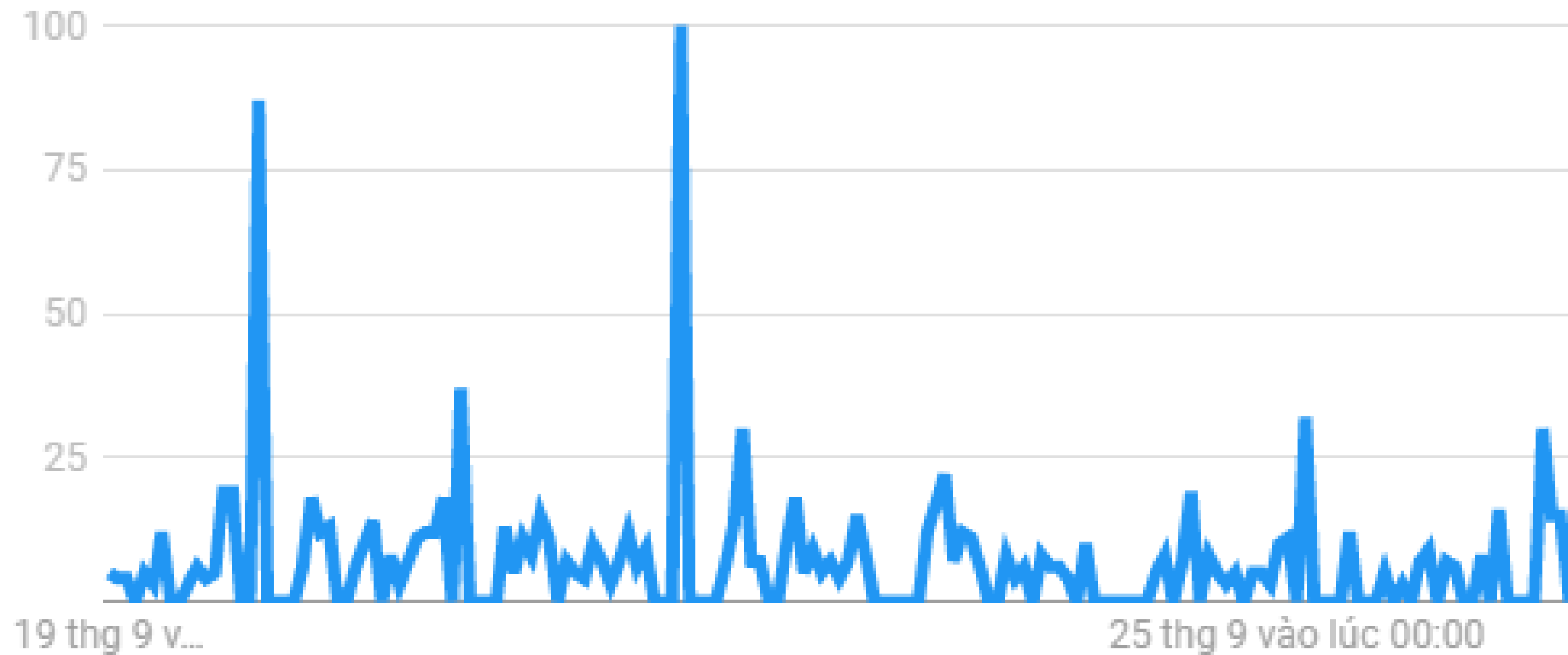
Các từ khóa được tìm kiếm nổi bật theo Google Trend*

*Trợ phú kiến thức có 1 dị bản phổ biến: trợ phú tri thức.

- tâm tư thế giới
- trợ phú tri thức
- Bildungsphilister
- trợ phú kiến thức

● tăng chi bộ

Kinh Tăng chi bộ - nơi có câu nói của Đức Phật về “tâm tư thế giới” cũng có lượng tìm kiếm tăng đột biến.

CẢM ƠN CÁC BẠN ĐÃ THEO DÕI

Báo cáo được thực hiện bởi TUVa Communication
và Reputa - Hệ thống Giám sát & Phân tích thông tin trên Internet

26/09/2022